

צילום: חנוך צורף, ארכיון הצילומים של קק"ל

להתחדש

החטיבה לחינוך ולקהילה

תוכני הפעילות מיועדים לצורכי הדרכה והוראה בלבד, ואין לעשות בהם כל שימוש אחר מעבר לשימוש זה | מודפס על נייר אקולוגי למען הסביבה

קראו את קטעי ההשראה וערכו דיון:

- מה יחסן של הכותבות בשירהן ליכולת ההתחדשות של העצים?
- מה זו התחדשות לגביכם?
- תנו דוגמה לאירוע שחוויתם בו התחדשות.

החגיגה נגמרת / נעמי שמר

(קטע מתוך השיר)

...מבראשית

את עולמך בבוקר תמיד לברוא:

האדמה, העשב וכל המאורות

ואז מן העפר, בצלם אנשים

לקום מחר בבוקר ולהתחיל מבראשית.

לקום מחר בבוקר עם שיר חדש בלב

לשיר אותו בכח, לשיר אותו בכאב

לשמוע חלילים ברוח החופשית

ולהתחיל מבראשית.

ללא שם / ענת חן

מבעד למסך רטוב של דמעות,

עדיין לא החלטתי אם אני כועסת

על העץ והים שהם ממשיכים,

או שאני מודה להם.

איקליפטוס / רחל

לא אחת ראיתי: הונף הקרדום

והורד וננעץ בשאר;

מעולל בעפר הוא שרוע דם -

זה הנוף המרטיט, הנוהר.

השריד היתום מזדקר נוגות

מיתר ועידם מכל.

ותמיד נדמה: הפעם הזאת

לא ישכח העץ, לא ימחל...

תפקדנו שוב, אך שנה תנקף -

תעמד משתאה, תביט:

למרום כאז כמה הנוף,

ונוהר כאז, ומרטיט.

הידעת?

- לעצים רבים יש יכולת להתחדש לאחר שרפה או כריתה: נצרים חדשים בוקעים מתוך חלקי הצמח שמתחת לאדמה (או מתחת למקום הכריתה), מבית השורשים או מענפים ששרדו, והם מתפתחים והופכים לעץ במהירות גדולה הודות לאפר השרפה, שמשפר את ההרכב המינרלי של הקרקע.
- לחלק מעצי האורן יש אצטרובלים מיוחדים (אפילים) שנפתחים רק אחרי חשיפה לחום גבוה. שרפה גורמת להם להיפתח ומאפשרת לזרעי האורן להתפזר. כך יכולים לנבוט אורנים חדשים לאחר שרפה.
- שרפה יכולה גם לאפשר לצמחייה להתחדש ולהתחלף - מעין איפוס או התחלה מחדש.

קראו את דבריהם של דוד בן-גוריון וירון לונדון.

- מה חשיבותו של החידוש שעשה בן יהודה עבור מדינת ישראל?
- האם התחדשות צריכה להיות, בעיניכם, יצירה חדשה או העתק של המקור?

"מתוך התחדשות האמונה ביכלתנו, בעבודתנו ובאחריותנו האישית והלאומית, ביצענו בשלושת הדורות האחרונים מפעל אדירים מהפכני: ליכדנו אבק-אדם מפוזר ונידח בכל רחבי-הגולה לגרעין פורה ומפרה של אומה מחודשת, מעצבת עתידה בידיה היא; בנינו בעמל כפינו כפרים וערים במולדת הרוסה ומיותמת; נטענו כרמים ויסדנו בתי-חרושת; הקימונו משק לאומי בכוח עבודתנו כאשר לא היה לעמנו אף באחת מארצות נדודיו; חישלנו וטיפחנו כוח מזוין עברי נאפד-גבורה, משיב מלחמה שערה ושוחר-שלום בלב; הפחנו רוח חיים בלשון-קדומים משותקת ונטושה, ושבטי-הפלגה בלילי לשון עשינו לעם אחד ושפה אחת לכולם, ותרבות עברית עתיקה לבשה עוז נעורים; לא היה בפלא הזה בתולדות העמים."

דוד בן-גוריון, "דברי פרידה לעם, 1953 חזון ודרך",
כרך חמישי, עמ' 1-16.

אליעזר בן יהודה / ירון לונדון

כמו הנביאים הקנאים לשם
הוא קינא לפועל ולתואר ולשם.
ובחצות, העששית בחלוננו,
היה רושם במילוננו תילי תילים
מילים יפות, מילים עפות,
מתגלגלות מן הלשון.

אליעזר, מתי תשכב לישון?
הן קומתך כמעט אפיים שחה
והעברית אשר חיכתה אלפיים
היא תמתין לך עד בוא השחר.

אליעזר בן יהודה

יהודי מבדח

מילים מילים, מילים מילים
הוא בדה ממוחו הקודח.

